

Szerkesztői szállítás:

Belső-farkasutca 55. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

Az értékes cikkek díjaztatnak. Kéziratok nem adnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 12 frt.
Félévre 6 "
Negyedévre 3 "
Egy óra 1 "

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedő, hova az előfizetések s hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak:

Négyezer hasábozott garmond sor ára 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetések felvételnek:

Bécsben: Oppel Alajosnál (Wollzeile 23.)
Haaenstein és Voglernél (Neuer Markt 11.)
Pesten: Lang Leopoldnál (Erzsebet-tér 9 szám emelet.)

Minden nagyhangú frazist mellőzve, csupán lapunk beltartalmára hivatkozván, föl hívjuk a t. közönséget előfizetésre a

„KELET”

czimű politikai és közgazdasági napi lap
1871-diki évfolyamára.

Azon elismert írói erők, kik állandó közreműködésükről lapunkat biztosíták; azon széles terjedelmű összeköttetések, melyeket mind az erdélyi részekben, mind a fővárosban könni szerencsések valánk; gyors és kimerítő távirati közleményeink s egyáltalában lapunk összes beosztása és mindenek fölött azon szabadelvű és független irány, mely munkálkodásunkat vezérli: a legnagyobb mérvű pártfogást helyezik kilátásba a t. közönség részéről.

Előfizetési díjaink, melyeket legczélszerűbb postai utalvánnyal beküldeni, a következők:

Egész évre 12 frt. Negyedévre 3 frt.
Félévre 6 frt. Egy óra 1 frt.

Egyes szám ára 5 kr.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizető után egy tiszteletpéldánnyal szolgál a kiadó.

Minden a lap szellemi részét illető közlemény a szerkesztőséghez, az előfizetési pénzek és reklamatiók a kiadó-hivatalhoz intézendők.

Kolozsvárt, 1871. januárban.

STEIN JÁNOS, **SZÁSZ BÉLA,**
kiadó tulajdonos. felelős szerkesztő.

M.-Vásárhely, jan. 6. 1871.

A midőn mi lelkesedett bámulattal szemléljük a francia nemzet hősiességét, s ama hazafias magatartásnak történelmi sikerében is bizunk, visszaemlékezve saját történelmünkre s ebben csak a legközelebbi idők is, midőn hazafiságtól lelkesedett újoncz és gyakorlatlan nemzeti harcossaink előtt, a különben jól fegyverezettek, de nem saját hazája léteért küzdő hadsereg meg nem állhatott; s a midőn mi nemcsak bízunk abban, de őszintén kívánjuk is, hogy Franciaország legyen képes viszálytalanítani a poroszok vezetőinek felforgató és hódító törekvéseit, s kívánjuk ezt nemcsak Franciaország és az egész emberiség, de kiválólag Európa érdekében, melyet a porosz hódítás által felbomlott egyensúly s ennek alapján a porosz-orosz gazdálkodás rémletes vérfürdőbe, s az egykori népvándorlásnál nagyobb és végzetlenebb átalakulásokba lökhet; távol vagyunk attól, hogy minket ez irányban akár a német nemzet elleni gyűlölködés, akár Németország egyesülése iránti rokonszenz vezetne.

Egy szabad és alkotmányos s ez irányban egyetemes Németország, mely világhívatását Európa központján felfogja, mely, mint a mérleg központja, az emberiség erejének súlypontjával van hivatva, nemcsak nem veszélyes az európai békére nézve, de annak biztosítékul szolgál; mert a német nem frivol nép, nem is nyughatatlan, szereti a békés és csendes munkásságot, s ha nagy nehezen neki futamodik a háborúnak, dicsőséges flegmával állja ki a csaták tüztét, s meg nem szalad.

Sok becsülni való van tehát ama nagy nemzetben, s mi magyarok, kik részint az egykori római császárság, részint a velünk kapcsolatban álló Austriának a német nemzethez fennálló egykori viszonyánál s e mellett földirati helyzetüknél fogva is a német nemzettel szemben annyi érintkezési s esetleg összeütközési pontnak is lehettünk kitéve; soha sem feledhetjük el e nagy nemzettel már csaknem évezreden át tartott békés szomszédságunkat, mert ha volt is összeütközésünk a múlt században a poroszokkal, s a nemzet országgyűlése által vét és életét ajánlva fel, megmenté Mária Terézia császári trónját is, maga a német nemzet egyesülése ma is elmondhatná azt, a mit mondott volt a választó fejedelmek gyűlése, a midőn Rudolf császár az alkotmányra védelmére fegyvert fogott magyar ellen a német szövetségi segélyt kérte: „imperium nunquam arma tulit contra Hungaros.”

Valóban évezredes békében éltünk mi a német

nemzet zömével, s a midőn Európa nyugalma Keltől és nyugatról megtámadták, úgy a török, mint a napoleoni hadjáratokban, együtt omlott a németek vérével a magyarok vére. Ott vívtunk mindig, midőn Középeurópa érdekei forgottak kockán. A német birodalom belátta azt, úgy a törökök előnyomulása, mint beláthatja most az oroszok folytonos terjeszkedési törekvése korszakában, hogy Közép-Európa nyugalma Németország egymaga nem szolgálhat kellő biztosítékul, s hogy a magyar királyság egy évezredes történet által igazolt fontos hivatással bír az európai egyensúlyban, mert soha még e területen a történelem hánykódásai közt más szilárd kapocs nem tudott megállni. Hunok, avarak, dákok, gépidák, rómaiak, szlávok ephemer uralma cserélkezett a Duna mentében, a nélkül, hogy maradandó államot csak egyetlen egy népfaj is alapíthatott volna, a gravitálás szétszaggatá a vegyes elemeket, míg egy összetartó erő végzetlenül meg nem jelent. Ez erő volt s ez ma is a mi magyar nemzetünk, mely éppen azért szolgál az európai egyensúly garantájaként, mert önmagából kifejtett egész; nem oly csekély, hogy eltapodtassék, nem oly nagy, hogy fenyegetővé és veszélyessé válhasson, legnagyobb a Közép-Európa egy részét elfoglaló vegyes elemek közt, elég nagy, hogy azokat összetartsa, a nélkül, hogy assimilálja, s így hódítóvá válhasson.

Azon historiai birodalomra, mit a magyar és osztrák dualismus alkot, szüksége van Európának már csak azért is, mert vegyesen laknak benne azon különböző népfajok, melyek egyik vagy másik világnemzettel állanak vérségi viszonyban, és nem elkülönítve, hogy egyik vagy másik nagy nemzetiség a másiknak praedjudiciuma nélkül szakithasson el valamit belőle. Ha például a német nemzet a német egység kiegészítése végett az osztrák németeket követelné, nem szakíthatná magához a németeket a szlávok nélkül, mert földiratlilag egy el nem különíthetők, és akármi szláv hatalom szintén nem szakíthatná magához a szlávokat a nélkül, hogy a magyarok, románok s germánok jogait ne sértse. A nagy nemzetiségek mindenike rokon fajai által adózik, itt egy természeténél fogva neutralis birodalom fennállásának, mely éppen őket a jövő időkben is megmentheti a folytonos contusióktól.

Ha így fogja fel az egységessé alakulandó Németország viszonyát mihozzánk, nemcsak hogy nem irigyeljük egységét, de ez egység régi óhajátunk valóulása, mert ez örökre megment minket az osztrák-németek praeponderanciájától, mely miatt annyi századon át annyit szenvedünk; ez biztosítja alkotmányos és országos függetlenségünket s egyensúlyunkat a szövetséges osztrák-magyar birodalomban; biztosítja egyszersmind a népek alkotmányos szabadságát is, mert épp azért, hogy e birodalom két tömbje külön-külön is heterogen elemekből áll, s nincs benne többé oly praeponderans nemzetiség, mely a többi vasmarkai közé szoríthatná; itt e területet csakis alkotmányosan lehet kormányozni.

Erre nézve a német egység maga, ha csak saját természetes határait szorítkozik, nekünk csakis garanciát szolgál. De vajjon a porosz junkerek vér és vas politikája, a gyűtös puskák- és mitrailleur-ekkel jelvényezett új caesarismus alatt egyesült Németország a régi békés birodalom fog-e lenni? Ha igaz a latin közmondás: turpe senex miles, turpe senius amor — úgy az is igaz, hogy valamiképpen a fiatalnál bolondabb a vén szerelmes, úgy dühösebb a vén katona. A vénhedett Németország szemünk előtt készülő megijedni vagy megérni második gyermekességét, midőn a kés kezében veszélyessé válhatik... Attól függ, hogy a jövő német politikát a porosz hódítási vágy, vagy a német békés szabadságseretet fogja megalapítani? Ha e kérdésnél méltó aggályaink kelnek fel, nincs elvesztve az idő, a mit az előállható eshetőségek fontolgatására szentelünk.

Dózsa D.

BELFÖLD.

A községek szervezése.

I.

(B) Azon halmaz t.javaslatok közül, melyeket a minisztérium 1870-ben a ház asztalára letett, s melyek még

ma feldolgozatlan anyagoknak tekintendők, a legfontosabbak egyike a községek szervezéséről szóló.

Nem szeretnénk hiu reményeket ébreszteni, mert a gyakori csalódás csüggedést szokott előidézni, s ez ominosus jelenség a nemzetek életében.

Epen ezért nem is kívánjuk helyzetünket túlságosan rózsaszínben tüntetni fel. Nem állítjuk, hogy ma már semmi oly véletlen nem állhat elő, mely az országgyűlést működésében hátráltatná, azt sem mernők állítani, hogy ellenzékünk eddigi magatartását megváltoztatva, oly álláspontot fog elfoglalni, mely a reformok megoldását kevésbé gátolja.

De azt merjük reményelni, miszerint a többségnek, a multakból okulva, sikerülni fog, úgy a véletlen mint a szándokosan utjába gördítendő akadályokan áttörve, a reformok terén gyorsabban haladni mint eddig, s különösen a községek szervezése kérdését mihamarabb megoldani.

Sürgős ezen kérdés megoldása már csak azért is, mert a községeknek és városoknak okvetetlen egyszerre kellene szerveztetni a megyékkel, székekkel és vidékekkel, ha nem akarjuk, hogy bizonyos időre akadályozva legyen az államgépezet szabad mozgása.

Sürgős továbbá ezen kérdés megoldása, mert valamennyi életérő községi rendszerünk nincs, míg az önkormányzat elve bele nincs illesztve a felelős kormányzat keretébe, s míg az minden rétegeken következetesen keresztül vive nincs: addig az önkormányzat csak illusorius jogokat nyújt a jogosultaknak, s e mellett az állam gépezetére ólomsúlyként nehezedik.

Okvetlen, és mi hamarabb fel kell ébreszteni a városokban és községekben a tevékenység és önfentartás vágyát, mert mindaddig, míg ezek minden segélyt csak az államtól várnak, a nép ezen rétegénél hiányozni fog az öntudat s önbizalom azon foka, mely egyedül képes egy nemzetet szellemileg és anyagilag az első rangu nemzetek sorába emelni.

Az önkormányzat alatt azonban nem értjük sem a megyék mindenhatóságát, sem a községek önkormányzati jogát, hanem értünk egy oly szervezetet, melynélfogva a megyék, úgy mint a városok és községek, a törvény korlátain belül, s a felelős kormány felügyeleti joga fentarátása mellett magok intézik belügyeiket, végrehajtó közegei az államnak, s bírnak oly statutarius joggal, mely míg egyfelől anyagi és szellemi fejlődéseket biztosítja, más részről a kormány felelősségét nem teszi illusoriuszá, s az államegységet nem kockáztatja.

Érezték az osztályok e tárgy fontosságát, s épen ezért fordítottak ezen t.javaslat tanulmányozására s átdolgozására több időt, minek eredménye az lett, hogy a t.javaslat oly időben került vissza az osztályoktól a házhoz, midőn már ünnep előtt nem volt tárgyalható.

Különösen a harmadik osztály, melyben Deák, Ghy-czy és Csengeri vannak, nem csak a t.javaslatba foglalt elveket, hanem annak részleteit, logikai rendjét, sőt magát a stílt is szoros bírálat alá vette, s ha bár a ministerialis t.javaslatba foglalt vezérelveket el is fogadta, de a részletekben tetemes változtatásokat tett s ezekhez képest szerkesztette a t.javaslatot.

Az így szerkesztett t.javaslatot fogadta el alapul az osztályok előadójából alakult központi bizottmány s ma már a ministerialis t.javaslat ily alakban áll a ház előtt, melybe a belügyminister is belenyugodt.

Azonban az V. és VIII. osztály, melyhez a II. is csatlakozott később, a t.javaslatba foglalt némely elvek ellen külön-véleményt nyújtott be.

Hosszas volna ezen különböző szervezeteket külön-külön részletes bírálat alá venni, s elegendőnek hisszük, ha most a t.javaslat tárgyalása előtt, a központi bizottmány által elfogadott t.javaslat s a külön-vélemény közt létező elvi eltérésekre figyelmeztetjük az olvasó közönséget.

— A „Magyar Ujság” mult vasárnapi számában Kossuth Lajos egy levele jelent meg: „Együttes válasz sokaknak, két levélben. I. A levél felsorolja azon egyleteket, népköröket stb., melyek utóbbi időkben leveleikkel fölkeresték s most collectiv feleletet ad a két pontban találkozó külön iratokra. E két pont egyike az 1848-iki törvényhozás hagyományaihoz való ragaszkodás, másika, — mint Kossuth mondja — „a csekély személyemre pazarlott magasztalás.” Az előbbi kérdést második levélre halasztva, ezúttal visszaütásítja az öt „nagyon kellemetlenül érintő magasztalásokat.” Mert ő önzetlenül és menten minden hűségig, mint mondja, csak kötelességét végezte, és azt sem úgy, a miként ma végeznék, mert meg van győződve, hogy ha bizonyos lényeges szakokban csak annyi készséggel bírt volna is akkor, mint a menyinyinek megszerzésére ama nagy oktató, a szerencsétlenség, azóta időt s alkalmat adott — egészen más véget érhetett volna nemzetünk óriási erőfeszítése, mint a minőt ért.” S végül kijelentve, hogy a „bőrében nem fért irigység, pártszenvédelem, vagy a személyes ellenségeskedés” iránt közönyös, „sőt kerekén kimondja, hogy még az iránt is teljesen (még lehet a hibáig) közömbös, hogy mit mondanak egykoron a történelem — így fejezi be ez első levél: „nem fogadhatom közömbösen a magasztalásokat.”

A kényelmes királyi leirat,

melyjely a zágrábi országgyűlés hó 8-án volt berekesztendő.

Mi első Ferencz József stb.

Horvát, Dalmát- és Tótországok főrendinek, zászlósainak és képviselőinek királyi üdvözlőnk.

Kedvelt hűeim!

A Horvát-Dalmát és Tótországok országgyűlésének koordinációjáról szóló ideiglenes törvény által, melyet mi 1867. okt. 20-án kelt leiratunkkal alkotmányos, törvényes uton leendő újabb rendelkezésig legfelsőbb jóváhagyásunkkal elláttunk, ez országgyűlés törvényes időtartama 3 évre állapított meg.

Az ezen alapon 1868. január 8-ra egybehívott országgyűlésnek, törvényes időtartamának három éve immár letelén, működését annál inkább be kell fejeznie, miután mi 1870. szept. 12-én kelt legfelsőbb leiratunkkal helyben hagytuk a dalmát-horvát-szlavoni országgyűlés koordinációjának és az ugyanazon országgyűlésre vonatkozó választásokat szabályzó 1870. évi II. és III. törvény-cikkeket, mely törvények jelenleg már életbe léptetendők lesznek.

Midőn tehát Horvát-Szlavon és Dalmátországok képviselőinek nem sokára leendő ismétli egybehívását magunknak fentartván, az 1867. okt. 2-án kelt kir. leiratunkkal 1867. decz. 2-ra Zágráb szab. kir. városunkba egybehívott és 1867. nov. 12-én kelt elhatározásunkkal jan. 8-ára elnapolt s az óta tildező horvát-szlavon-dalmát országgyűlést ezennel berekesztettnek nyilvánítjuk, hűségteknek egyttal kir. tetszésünket és elismerésünket fejezzük ki azon buzgó tevékenységéért és odaadás, melylyel a most lefolyt törvényhozási időszak alatt a népszükegeinek s a kor szellemének megfelelő számos törvényt létrehozni, „főleg pedig a Magyarországgal kötött kiegyezés által ezen ország és Horvát-Szlavon-s Dalmátországok közötti közjogi viszonyt a practica sanctio alapján és mindkét fél jól felfogott érdekében törvényesen és állandóan szabályozni komolyan törekedtek.“ Azon őszinte óhajással, hogy mindezen ünnepélyesen megüjtött kapocs, mind a többi számos törvény gazdag áldást hozzon szeretett Horvát és Szlavon országainkra, hűségteket cs. és k. kegyelmünkről biztosítjuk.

Kelt Meranban, 1870. decz. 29-ik napján

Ferencz József, s. k.
aláírva: Bedekovich és
Rauch Lévin báró.

KÜLFÖLD.

Külpolitikai szemle.

Pest, január, 7.

(A.) Mig a francia csatáteleken folytatta véres aratását a halál, az európai politikai életnek csöndesebb, megnyugtatóbb jellemet adott első hetében az újév. Bécs és London, ide irányult leginkább a világ figyelmé. Ott állítólag a porosz-osztrák szövetség titokteljes szálait fonják s ha sikerrel, úgy az bizonyára óriási következményekkel birand Európa békéjének jövő alakulására. Mint olvasóink tudják, Bismarck gróf december hó első felében sürgőnyt menesztte Bécsbe, melyben az új német egységes birodalom megalakulását jelentette be. Miután ez ügyben a magyar-osztrák monarchia a prágai béke folytán közelről érdekelve van, a német birodalmi kancell-

lár e sürgőnyével nem teljesítet mást mint az udvariasság és jog első követelményét. Beust gr. dec. 26-án választott a sürgőnyre s feleletében diplomaiai bölcsességgel a legszívélyesebb és legőszintébb nyilatkozatokban elismerte a dolgok új rendjét Németországban. Nem fogja senki sem tagadhatni, hogy az új német egység, mely a csaták viharának, a katonai erőszaknak gyermeke, ily alakjában veszély minden szomszédjaira s így birodalmunkra is. Ne ringassuk magunkat csalódásokban. A Bismarck féle „véres vaspolitika“ minden békés szomszédot fenyeget, azonban a tények logikáját meg nem változtatjuk s így III. Frigyes császár azon mondanának megfelelően, hogy:

Glücklich ist

Wer vergisst,

Was nicht mehr zu ändern ist,

mi is barátságos arezot csinálunk a gonosz játékhoz s megszokjuk az új helyzetet, mely nem a mi hibánk folytán jött létre. Beust gróf barátságos hangon irt válasza egész Németországban nagy örömet kelte. Hogy a porosz félhivatalos sajtó öröme is valódi, nem pedig tettetett, azt csak a jövő fogja bebizonyítani. Annyi azonban tény, hogy a hét végén mindegyik szoltároban énekl meg a magyar-osztrák kormány politikai bölcsességét és tapintatát. Mindez azonban csak formáság. Mi a dolog lényegét: az osztrák-porosz szövetséget illeti, arról biztos hírek alapján következőket írhatunk. Mind Bécsben, mind Pesten van egy párt, mely e szövetséget fatirozza, ma még azonban nem eléggé erős, hogy szándékai csak figyelemre méltók is lennének. Annyi azonban bizonyos, hogy e terv megvalósulása csak a háboru után és akkor is csak ha Poroszország ragadja meg a kezdeményezést — képzeltető. Ma még a birodalom semmi módon sincs engajálva.

A londoni konferencia e héten még mindig az előkészületek stadiumában van. Formalis megnyitása jan. 11-re van ugyan kitűzve, de tevékenységének megkezdése úgy látszik ujjalag halasztást szenvedend, mert a francia kormány megbízottja Jules Favre még nem hagyta el Páris, sőt a jelen viszonyok közt nem is akarja az ostromolt fővárost elhagyni. Nélküle pedig a konferencia nem igen hozhat teljesen jogérvényes határozatokat, mert nem szabad felednünk, hogy a párisi szerződés első sorban Franciaország műve s ama nagy érdekek miatt, melyekkel ottan bir, további nagyhatalmi állás alapján joggal megkövetelheti, hogy a „nil de nobis, sine nobis“ elve reá is alkalmaztassék. Ellenkező esetben tőle sem lehetne rosz neven venni, ha majdan nem venné figyelembe a konferencia netaláni határozatait, melyek az ő — mint érdekelt fél tudta és beleegyezése nélkül jöttek létre. Azon hir, hogy a semleges hatalmak az értekezlet béke congressussá átváltoztatni s azt Páris capitulációjáig elnapolni akarják, ma ujjalag fölmerült, azonban ma is oly alaptalan, mint a hét elején.

Az új spanyol király az új év második napján spanyol földre ért, azután Madridba ment, királylyá kiáltott ki, letette az esküt az alkotmányra, a constituáló cortest feloszlata s Serrano exregenset bízta meg a Prim halálával fejt veszített ministerium újjaalakításával, ki a feladatnak a hét végén eleget tőn. Az első benyomás, melyet az ifjú király új hazájában nyer, nem épen kedvező. Egy halott fogadja őt, ki ha élne, hatalmának legbiztosabb támasza lett volna. Azonban — eredeti spanyol hírek szerint nem igaz a külföldi sajtóban oly általánosan elterjedt nézet, mintha Amadé király állása egészen tartatlan volna. Tőle fog függeni jövőjének megalkotása. A spanyol nép az eddigi kormánycrisiból óhajt megsza-

dalomnak. Szinte divattá lett az előítélet bizonyos nemének tekinteni, ha olykor valaki a modern költészet rovására a klasszikait emlegeti. Pedig nem állítunk valótlanúságot, ha azt mondjuk, hogy az angol költészet nemes tisztaságát és magvas emelkedettségét, a közélet emberei törekvéseik komoly méltóságát és fennkölt irányát nem kis részben köszönik ama befolyásnak, melyet ott a nagyban mivelt klasszikus irodalom a művelt osztályok minden rétegére, még a nőket is ideszámítva, gyakorol. És ha meggondoljuk, hogy mik a mi ifjú költészetünk és közéletünk jellemző vonásai: a száz cél után futó zűllás, az egységnek gondolkodásban és törekvésekben teljes hiánya, az emelkedettségnek a köznapinál is alacsonyabbal való zavaros összevegyülése, valljuk be, hogy ránk férne a klasszikus irodalmak tisztító és nemesítő befolyása. Az iskolában régóta csak külső szükségességét emlegetik a klasszikus-nyelveknek és az irodalmak remek-művei csupán eszközökül tekintetnek azok elsajátítására. Oly nyomorúságos felfogás, hogy vesztegetés lenne minden szó ellene. Ily viszonyok között örvendetes tudomásul kell vennünk, hogy egy Horátius-fordítás készült, melynek becséről kezeskednek a közölt mutatványok és a fordítónak, ki a drámai irodalomban nem mindennapi becsű műveket nyújtott, elismert írói neve. A fordítások közül két régebben közöltet ismerünk: az „Elégédtelenségről“ (I. 1.) és az „Igaz nemességről“ (I. 6.) szót, melyek már korábban mutatványul jelentek meg. Ezeket a lehetőleg visszaadott tömörség daczára is folyamatosság, tiszta nyelv és mindenekfölött keresetlenség jellemzik. Az akadémiában tartott értekezés a szatirák két könyvéhez írott bevezetés volt. Igen szépen fejtegette többek között a huszonöt éves szatira-író komoly törekvését azok ellenében, kik őt szatiráiban csupán kedélyes fecsegőnek tartják. Róma utolsó szabadság-küzdelmével véget értek az ő külső törekvései is és alig maradt egyéb mit tennie, mint ostromozni a megromlott társadalmat. Philippinél elhagyta fegyverét; csak a gunyát tartotta meg. Ismertette még, mint filozófot és moralistát is. Az értekezést elismerő éljenek közt rekesztette be.

badulni s örömmel üdvözlend mindenkit, ki őt a mostani zavarból a rend és nyugalom ígért földére vezetni képes.

A csatátér, e hét folyamában mindenütt megélné. Északon Faidherbe két napos harcban megverte az Amiens-től észak-keletre Bapaume mellett álló porosz hadtömegeket, azonban győzelmét részben ifjú csapatainak kimerültsége, részben a roppant kedvezőtlen időjárás folytán ki nem szákmányolhatta s így a siker nagyobb stratégiai jelentőséggel nem bir. A Loire-hadsereg is megkezdé előnyomulását Páris felé, de oly titokba takarta műveleteit, hogy nem tudni, vajon kikerüli-e az Orleansban álló német seregeket, vagy pedig előbb őket iparkodik megverni s csak azután siet Páris fölmentésére. A francia főváros előretolt erődet három oldalon bombáztatnak, eddig azonban nagyobb eredmény nélkül. Mihelyt a hideg idő enged, Trochu nagy kirohanást szándékozik tenni. A keleti csatátérben jelentékenyebb ütközet nem történt.

(s.) „Le Mans előtt nagyobb győzelmes csata folyt le a francziák előnyére; számos porosz fogly ejtetett, a veszteség mind két részlől jelentékeny, stb.“ E rövid, de tartalmas távirati tudósítások a harcztéréről, melyeket tegnapi lapunk hozott, azt engednek követelni, hogy az öldöklő harc, mely már 6 hó óta dühög Európa két legmiveltebb népe között, a válság felé közeledik, ha t. i. a Páris fölmentésére siető hadaknak sikerül a végvonaglásban levő világvárost fölmenteni. Mert különben, ha Chanzy le-mansi, úgy látszik, véres győzelmének is csak az lesz eredménye, a mia Faidherb-é, hogy t. i. ellenfelét Frigyes Károlyt sakban tartsa s nem használhatja fel azt, a többi hadak egytttes actiójával, a párisi cernirozó vasöv megtörésére: akkor, fájdalom! még alig ha lesz vége a két nagy nemzet élethalál-harcának. Nép, mely annyi áruslás és veszteség, a sedani, metzi és strasburgi capitulációk után is, oly hősi erély, oly bámulatos kitartást tudott kifejteni, bizonyára fővárosa eleste után sem fogja meghajítani a vér és vas emberei előtt büszke fejét. Az egész város, főleg a déli vidékek, naponkint nagyobb tetterőt fejtenek ki; mindenfelé a legnagyobb mérvű hadi készülétek: egész Franciaország miutha az egyetlen eszmében, az egyetlen érzésben élne csak: „megmenteni minden áron a hazát!“

A közelebbi hadi mozgalmakról következő rövid részleteket adunk:

Lilleből írják az „Independance belge“-nak jan. 1-ről: „Tegnap egy kis ütközet volt Busigny mellett. A poroszok mindenkép hatalmukban akarták keríteni e helyet, hol keresztül vágják egymást a Páris, Laon, Cambrai és Manbeuge felé vezető utak. Az első támadás, mely alkalommal a mozgórók igen vitézeknek mutatták magukat visszaveretett. Midőn később a poroszok túlerővel jöttek vissza, a francziák rendben vonultak vissza. Ezen idő alatt az uhlánusok megszakították az Isonyval való vasuti összeköttetést, midőn a távirda póznákat, deszkákat és mindent, mi kezűkhöz akadt, a vasuti sínekre dobtak. A vonat Lille-ből délután két órakor indult el, s midőn ez eseményről tudomást szerzett magának a bouchain-i állomáson, visszatért, daczára az utazók reklamációjának.

A besangoni távirat, mely szerint a poroszok Langres ostromával fölhagytak és ez oldalon Vesoul-felé visszavonulnak, az „A. A. Ztg.“ egy chaumont-i levele által megerősítettik. E lapnak e városból m. hó. 31-ikéről írják: „A kis erősség Langres ostroma előlegesen ismét ézernirozásra változott meg, mivel Goltz tbk. arra szánt dandára parancsot kapott, hogy Werder tbk. hadtestével egye-

A 'KELET' TÁRCZÁJA.

Pest, jan. 7.

(B.) Az akadémiában. Liszt és Nohl. Csönd a vihar előtt. Ha nincs is e frázisnak semmi realis alapja, legalább elég gyakran használt arra, hogy levelünket vele kezdjük. A fővárosi társasélet elég eseménytelen volt a mult héten. Csönd a farsang előtt. A táncstermek ajtai csak holnap nyílnak meg; még ezen a héten két más terem kell keresnünk, hogy krónikáiról kötelességünknek eleget tehesünk.

Az egyik az akadémiák ülésterme. Egy örvendetes hirt vettünk itt a legközelebbi ülésen, melyet nem mellőzhettünk hallgatással. Bár laptársaink nagyon vékonyan és feltűnés nélkül regisztrálták, mások mulasztása által nem érezzük fölmentve magunkat kötelességünk alól. Zichy Antal bejelentette, hogy Horátius satyrainak fordításával elkészült. Mig külföldön főleg az angoloknál alig folyik le esztendő, mely a legkitűnőbb írók tollából az klasszikus irodalmak egy-egy termékét ne hozná, minálunk az irodalom végkép megelégedezni látszott ama hatalmas talpkövekről, melyeken nyugszik és az iskola is napról-napra jobban megelégedezni készül. Hogy többet ne emlitsünk, éppen most jelent meg harmadik kiadásban az angol kormányelnöknek, Gladstonenak „Juventus mundi“ című rendkívüli érdekes munkája, melyben a legnagyobb és érdekesebb részt Homér körüli tanulmányai képezik; Lysson Bulwer egy kitűnő Horátius-fordítást nyújtott a napokban, s az Isten tudja, hányadik ez, az angol irodalomban. Minálunk, mióta elhaltak irodalmunknak amaz első bajnokai, kik a klasszikus költészet nagy neveinek kalauzolása mellett léptek pályájukra és alapították meg irodalmunk jelen korszakát, velők együtt vezetőik is méltatlan feledésbe merültek. Íróink között kevés alapos ismerője, még kevesebb méltánylója és legkevesebb művelője van a klasszikus iro-

A másik terem, melyet meglátogattunk, a plébania-épületben van. E diszes szalonok aranyozott plafondjaikkal, keleti virágaikkal és zongoráikkal feledhetetlenek lesznek a művészet pesti barátai előtt. Itt hallottuk annyi idő óta a zene-királyt Lisztet. Itt hallottuk „Mazeppa“ kétségbeesett száguldásának vad larmáját. Itt hallottuk „Prometheus“ megrázó jajjait és összetörő bukását. Valóban azt hiszszük, nem fordult meg senki a három vasárnapon e termekben, a ki örökké emlékezetes benyomást ne vitt volna magával haza rabságának ama perezeiből, midőn a hangok hatalmas uralkodott rajta. Mi, kik csupán élvezni tudjuk a zenét, nem merjük közelebről festeni a hangok ez összezügő áradását, csak a hasonlíthatatlan benyomást akarjuk tolmácsolni, melyet ránk gyakorolt. Nincs fogható semmi az erőhöz, melylyel megrázott és elragadott bennünket, a panaszok és fájdalom igazságához és mélységéhez, melylyel szorongatott és lesulytott, a lemondás bánatos varázsához, melylyel szíveinket meghatotta s a bizalom és hit fonséges harmónijához, melylyel kibékített és megvigasztalt. A mester igazán, ki egyesíti magában az „érzkező“ Tausig erejét és Rubinstein költői mélységét, még mindig „csak“ a mester. Azonban minket most emlékeink ragadtak el, mikor e termekbe léptünk, hol Nohl tanár fololvasására gyülekezett össze a fővárosi előkelőség és irodalmi s művészeti körök színe. E fololvasás utóhangja volt a pesti Beethoven-ünnepeknek. Nohl Beethovenról beszélt. Muto-gatta szellemi fejlődését, mintegy elvezetve őt a bonni kis hajlékból a zeneköltészet trónusához. Jellemezte Beethoven műveit fejlődésének különböző korszakában. Kimutatta ama kapcsolatot, mely a harmonia nagy mesterének halhatatlan művei és feldult életviszonyai között voltak, melyek csupa disharmonia és meghasonlás. Bővebben elemzte az „Eroica“-t, a kilencedik symphoniát és „Fidelit“. Liszt mondá Beethoven ez egyetlen dalművéről, hogy az nem csupán zene-költemény, hanem szent beszéd a női hűség és önfeláldozásról s az énekesnő, a ki Leonorát éneklí benne, ne csupán művésznő, hanem papnő is legyen. Miután Nohl előadását bevégezte, Liszt zongorához ült s a Kreutzer-zónátát játszotta, hogy lelket is adjon az ígéknek.

süljön. Azt várják, hogy egy része az u. n. francia lyoni hadseregnek, mely a legutóbbi hetekben aligha új csapatok által igen megerősített, Garibaldi hadtestével fog egyesülni, és így Werder hadteste elég erős lenne, hogy amazzal minden esetre szembe szállhasson. Számos franc-tireur-banda a Haute Marne departamentben még mindig tevékeny, és csak néhány nap előtt egy 60. porosz ezredbeli őrző azokról megtámadtatott s megöltetett. Minthogy most körülbelül 120,000 főnyi új porosz landwehrcsapatok Franciaországba indulóban vannak, Langres ostroma legközelebbi időben ismét minden erővel fog folytattni.

A nap eseményeit diplomáciai téren Beust válasza Bismarcknak és a londoni conferentia képezi, mely utóbbinak ujalagos elnapolására valószínűleg a hadi események is befolyással vannak s meglehet, dacára a több oldalról fölmerült azon tiltakozásnak, hogy a francia porosz kérdés is fölvetéssék az európai areopag előtt, mégis végre oda fog jutni a dolog, hogy London lesz színhelye a béke-kötésnek. Egyébiránt mindkét kérdéssel, valamint a spanyol eseményekkel bővebben foglalkozik fennebbi cikkünk.

A KELET magán-távirata.

Feladatott Pesten, jan. 10. 10 ó. — p. d. e.
Érkezett: jan. 3. 10 ó. 40 p. d. e.

A poroszok határozottan állítják, hogy Páris bukása e hó 20-án bekövetkezik; a király és Bismarck Berlinbe készülnek. A szász korona-herczeg és Vilmos között viszálykodás ütött ki a miatt, hogy a herceg leveleit feltörték. A párisi erődök lövetése keményen foly; gránátok már a luxemburgi kertbe (a Szajna balpartján, a volt senatus tanácskozási helye) is estek (?) Jan. 7-én újabb apró csatározások folytak Chanzyval. A francia kormány az 1871-iki korosztályt is fegyver alá szolítja. A Garibaldisták utóbbi támadásuk alkalmával 718 embert vesztek. Manteuffel 1000 embert veszített; jelenleg Cambainál van.

Táviratok.

Brüsszel, jan. 8. Lyoni hírek 4-éről erősítik, hogy Bourbaki főhadiszállása 3-án Dijonban volt. Werder Dijonból 39 kezes vitt el s 306 sebesültet hagyott hátra. Bourbaki Werdert visszanyomván, Nancy felé fog nyomulni.

Karlsruhe, jan. 8. Chaumonti levelek jelentik: a langresi franc-tireurök minden vasutat és távirát szétromboltak a környékben.

Brüsszel, jan. 8. Az „Indép.” írja, hogy Mezières város háromnegyede része romban hever, míg az erődítések épen állanak.

Berlin, jan. 8. (Hivatalos) Versailles jan. 7. A királynak a királynéhoz intézett egy távirata jelenti: Frigyes Károly elébe ment Chanzy hadseregének, mely Vendôme felé haladt előre; az elért előcsapatokat visszaverte s üldözőbe vette. Ma teljesen úgy idők van. A bombázás kedvező eredménnyel folytatódik. Veszteségünk csekély.

Bordeaux, jan. 7. A poroszok tegnap újból megszállták Auxerre-t. Semur-t a francziák tartják megszállva. A Briarre mellett táborozó porosz csapatokat egy csapat tengerész szétverte. A poroszok vesztesége ez alkalommal 200 ember.

Versailles, jan. 7. Éjjel. E hó 6-án a Chanzy tábora ellenében felállított dandárok Vendôme felé haladtak előre. Utóbbiak heves ütközet után Azay mellől visszavertek; állásaik pedig és Montoire elfoglaltattak. A veszteségek részünkről sem jelentékelnek.

Páris előtt a mai nap folyamában (jan. 7.) az ostromló tüzérség tüzelése a déli, keleti és északi erődök ellen élénken és sikerrel folytatott. Issy erőd és a körülölköző útegek épügy Vauvre erőd idönként elhallgattak. A mi veszteségünk tegnap és ma mintegy 20 ember.

Madrid, jan. 8. Baza-ban republiánus felkelés történt; — a felkelők a sikságot foglalták el; — azonban e felkelést jelentékelnek tekintik.

Mans, jan. 6. Curton tbk. csapatait St. Cyr táján megtámadták, Jobley osztálya részben visszanyomtatott, Curton azonban segélyre sietett s visszafoglalta az összes posztókat s az ellent egész St. Amandon túl üzte vissza, hová csapataink éjjel bevonultak. Az ellenség sok halottat és sebesültet hagyott hátra. Foglyaink száma jelentékeny. A mai nap győzelme Jouffray tábornok közbelépése folytán teljesen a miénk.

NAPI HIREK.

© Az erdélyi muzeum-egylet igazgató választmányá mult szombatán r. ülést tartott. A fölmerült tárgyak sorából, talán nem követünk el indiscretiót, ha kiemeljük

az igazgató hazajövetelének kérdését, ki 3 heti szabadság-időre távozván állomásáról, a 4-dik hét végén további 3 heti szabadságot kért, mit a választmány megtagadott s rögtön hazatérésre szólította föl a hivatalától távollevőt. E felszólításnak azonban nem csak hogy eredménye nem lön, de sőt még válasza sem méltóztatott. A választmány, elég nagy gyöngédséggel — hanem gyöngédséggel — isméteve felszólítja a már 8-dik hete távollevő igazgatót a hazatérésre 8 nap folytán. Bármily elismeréssel vagyunk is a t. igazgató ur tudományos érdemei iránt: a közügy és kötelesség érdekében nem hallgathatjuk el méltó megrovásunkat, annálval kevésbbé, mivel, mint tudjuk, ez nem az első ilyes „hivatali buzgalom” az igazgató ur részéről.

© Ama rendező bizottság, melyet az erdélyi muzeum egylet küldött ki az idei téli idény hátra levő szakában tartandó népszerű tudományos fölolvasások szervezésére: most küldé szét fölszólításait az illető szakférfiakhoz s remélhetők, hogy a derék vállalkozás mind a fölolvasók, mind a közönség részéről érdemlett támogatásra fog találni. Alkalomszerűleg magoktól a fölolvasásokról is.

— A Kolozsvárt felállítandó honvédszenekar javára újabb időben ismét a következő összegek érkeztek be a kerületi parancsnoksághoz. Nemes Három- és Miklósvár törvényesen egyesült székek közsegeiben, gr. Kálnoky főkirálybíró úr által gyűjtetett 239 frt 32 kr. A „Kolozsvári Közlöny” szerkesztőségénél begyűlt s ide áttétetett 102 frt. A m. k. honvéd kerületi parancsnokságtól. — E hirt a „M. Polgár”-ból veszszük át mert a honvédkerületi parancsnokság elfeledte hozzánk is beküldeni.

— Mégis csak lesz az idén „Jogász-bál”; mint értesülünk tegnap tartottak a jogászok gyűlést, melyben a bál-rendező-bizottság tagjai meg is választattak. Közlebb többet.

— A kolozsvári ügyvéd egylet folyó hó 14-én d. u 5 órakor rendes gyűlést tart, melyen Dr. Fischer Lajos tanulmányát az ügyvédség rendezéséről fogja felolvasni. Az egylet rendes gyűlései nyilvánosak.

— Révész Imre, a debreczeni ev. ref. egyház papja és a Tiszán-túli superintendia ideiglenes vezetője tudományossága által német szomszédjainknál is kivívta magának az elismerést. A bécsi egyetem prot. theologiai facultása az irodalom terén tanusított kitűnő működéséért jeles hazánkfíát a theologiai tudori czímmel „honoris causa” felruházta.

— Színházuk közkedvességű karmesterének jutalom-játéka e hó közepe táján lesz. Jakoby ur e czélra a „Zsidó hölgy”-et választotta s miként halljuk a czimzerepben a karmester tanítványa, Weiszbach Jeanette kisasszony fogja magát először a közönségnek bemutatni.

— Lónyay tiszteletére Flórenczben diszebedet rendezett Sella olasz pénzügyminiszter. Harminez személyre volt terítve a „Restaurant Donay” nagy termében. Az olasz ministerek közül jelen voltak: Minghetti, Balduino, Bombrini, Incisa. Mint az „Italie” című lap írja, a társalgás igen élénken folyt s Lónyaynak talpraesett nézetei közfigyelmet gerjesztettek.

□ A marosvásárhelyi társalgó egyletnek 1870 januárján 15-én azaz vasárnap délután 4 órakor poklos-utczai helyiségében évi közgyűlése leend, melyre az egylet tagjai meghivatnak. Vásárhelytől 1871 januárján 6-án B. Apór Károly egyleti elnök. Gál Domokos egyleti jegyző.

— (Étrennes de l'an 1871.) Miként nálunk újév táján az angyal hozza kedves adományait, úgy a francziáknál is meg van e szokás s pedig oly mértékben, hogy mindenki, ki csak valamely családnál bejáratos, kötelességének tartja újév napján a szokásos üdvözlőszavak mellett legalább egy bonbonniere-rel lepirni meg a házi asszonyt. Képzeltetnek, mint érezték a párisiak az idén helyzetük zsarnokságát, midőn az „Étrennes”-ről kelle gondoskodniok. Ki is akarták magukat az idén e szokás alól vonni, de elvégre mégis a helyzethez mért ajándékokhoz folyamodtak. Az ifjú urak a hölgyeknek „Étrennes” gyanánt kolbászt, ürtecombot s néhány krumplit küldöttek. Nem is kell mondanunk, mily szívesen fogadták e rendes körülmények közt szokatlan „Étrennes”-t.

— George Sand az „Echo du Nord”-ban közzé tesz egy levelet, melyet egy hírneves angol írónőhöz intézett. Az egész levél igen érdekesen írja le Franciaország jelen helyzetét. Mutatványul a következő részletet közöljük: „Elmondjam-e önnek: mi bánt annyira, mint saját szerencsétlenségünk? Megvallom: azon szerep, melyet egy protestans, művelt és philosoph nemzet, minő a porosz, most játszik. A szégyen és fájdalom kinez, midőn látom, hogy Németországban annyira tévuttra vezették a közvéleményt. A mi országunk az augusztusi vereségek után kész megfizetni a hadiköltségeket, és békét kér; és Németthon azt hiszi, jó politikát és jó vallást követ, ha esdeklő ellenségét eltiporja, ennek vétét és javát elveszi; és nyilvánosan, még a parlamentben is, bevallják, hogy az ellenséget 50 évre el kell némitani! s oly tartományok átengedését követelik, melyek, mint tudjuk, ezt nem akarják, és ily módon oda működnek, hogy meggyaláztatásunk teljes legyen! És a kritikusok, történetírók és bölcsészek eme nagytömegében alig találkozik két ember, ki mindezek ellen tiltakozott! És nagyszámu papságában, mely az igazságot véli képviselni, nincs egy hang, egy orthodox, egy szabadelvű sem, ki szemére meri lobbantani a népnek vétékét! Mindnyájan áldozatokra rohannak, megerősítve teuton gyűlöletüket dogmatikus elméletekkel. Ez bánt engem, ez tetézi fájdalmamat. Előre láttam mindezt a háboru kezdetén.”

— A Szabadkán megjelenő „Bácska” című lapban azon hirt olvassuk, hogy Szépné Mátyás Laura január 15-ike körül oda hat vendégjátékra váratik. Ugyancsak az említett lapból tudjuk azt, hogy a szabadkai színház állandósítása körül megtörtént az első lépés, a mennyiben a szini bizottmány ifj. Magyar Imre személyében intendantst választott és a művezetéssel Vezéri Ödönt bízta meg.

— Hogyan tölti be a „M. Polgár” hasábjait? E lap tegnapi számában kétszer írták ki, kik lettek a Szeben s Szászváros-széki egyetemi követek. Egyszerisim meg-

említjük, hogy Szászváros-széki egyetemi képviselőkké választattak: raskai Dobó s Tineu Ábrahám, a város részéről dr. Lészai Dániel és Schuller Adolf.

— Samassa József csakugyan szepes-megyei püspök-ké lett. A „Sz. E.” szerint ő felsége e hó 1-én írta volna alá a kinevezési okmányt.

— (Új szivar fajok) Mint hírlík, nem sokára ismét új szivarfajok fognak az álladalmi gyárakból kikerülni.

— A japán mikádó (császár) egyik rokona névleg Muezu Gonoszkie jelenleg Bécsben tartózkodik. Az egy angol tengerész-tiszt kíséretében beutazza Európát, hogy a modern politikai s tudományos intézményekkel megismerkedvén tapasztalásait hazájának érdekében visszatérte után felhasználhassa. Aoki, egy másik japán, ki 10 japán pajtásával Berlinben jogot hallgat, földijének látogatására Bécsbe ment. A japán kormány továbbá több ifjút Bécsbe akar küldeni az orvosi tudományok halgatására.

— Görcsövi sürgönyök. A francia belügyminiszteriumban a vidékről érkező görcsövi sürgönyöket villamdelejes fényvel megvilágított görcsöi segélyével oldják meg, úgy hogy a sürgönyt megvilágítják és képé hatalmas lencséken át a falra projiciálják, a honnan 4 hivallnok a másolatokat készíti.

— A porosz humánitás A „Daily News” írja: Miodőn Bazaine tábornagy súlyos sebeiből annyira fellábadt, hogy már utnak indulhatott, engedelmet kért, hogy becsület-szóra Poséné-aux-Bois (Sedan mellett) helységből Wiesbadenbe távozhassék. A porosz tábornok azt kívánta, hogy a sedani capitulatiót írja alá. Bazaine kereken tagadta meg e méltatlan kívánságot, „Akkor” mondá a porosz tábornok, „hét zsandár kíséretében kell ez utat megtennie.” A mint önnék teszik, felelé a tábornok, de én nem irom alá a capitulatiót. Végre mégis elbocsátották a tábornagyot becsület-szóra, de két segédjét d'Abzac s Vicomte d'Harmin, kik szintén nem akarták a capitulatiót aláírni, kénytelenek voltak az utat Wiesbadenig két zsandár kíséretében gyalog megtenni.

— Egy magyarországi korán fordul elő a lipesei hírneves városi könyvtárban, melyet Muhamed Ibn — Schah — Muhamed dervis irt Muhanam hó végén a Hedsra 978. azaz: Kr. u. 1570-ik évben. Ezt Musztafa Pasa vezér 1574-ben a budai thabag-charei moseának ajándékozta, mint ezt az előlapon álló török írás tanusítja, hátul pedig németül az áll, hogy Budavára visszafoglalásának 5-ik évében (1686. szept. 2-án ezt bizonyos Fridrich Weiss találta és 1867-ben a lipesei városi könyvtárnak ajándékozta (Hon.)

— Garibaldi telegrafi megrendelése. Garibaldi Gambettához következő távsürgönyt küldött: „Polgár! szükségem van Jaroslaw Dombrowszkyra, Páris, Rue Vivienne, 52. Küldje el nekem léghajlót, Garibaldi.”

— Mi nyom többet: egy kutyabőr-e, vagy 20,000 forint? kérde a „Hon.” Válasza erre ez: Két izraelita polgártársunk hírszerint nemességért folyamodott. Illetékes helyen azonban tudokra adatott, hogy a nemesség megadása resensust költene mind „odafenn”. mind a hírlapokban, — persze éppen ellenkező indokokból. — Ennélfogva értesítették őket egy kéz alatt, hogy igyekezzenek valamely elismerésre méltó cselekedet által elhallgattatni mind a felülről, mind a közvéleményből eredhető ellenést, adjanak pl. a honvédelapra egyenkint 20,000 frtot. Az egyik hallomás szerint „önzetlenül” aláírta a nemeslelkű adakozást, a másik azonban még gondolkodik, vajjon a 20,000 frt elpárolgásával támadó mérlegbillenést a „Soll” és „Haben” közt helyreüti-e egy kutyabőr?

— A „Pesti Napló” melyen tisztelt újdondását kérjük, szíveskedjék megemlíteni lapunkat, ha abból cikket kegyeskedik átvenni, mint azt az „Ellenőr” ugyanazon cikkünkönél meg is tevé.

— Berecz pesti tanár ismét tart természettani előadásokat a nagy közönség számára. Lám Pesten az ilyenek sikerülnek, Kolozsvárt pedig nem vagyunk képesek ilyeneket létesíteni.

* Érmihályfalváról érdekes eseményről értesítik a „Debreczent.” Van ott ugyanis egy öreg izraelita s annak két unokája; ikrek, mind a kettő szép leány. Az egyik leánynak ismeretsége volt egy keresztyén vasuti hivatalnokkal, ki kedvese kezét meg is kérte vasutytjától. Az öreg ur azonban sehogy sem egyezett bele, hogy az ő unokája keresztyén férfi neje legyen. A kis leány sirt, nehéz volt vigasztalni. Végre a nagy atyus arra a gondolatra jutott, hogy majd kerít ő unokájának völégényt, ha csak az kell. Kerített is, a kiben nem volt meg a fennebbi házassági akadály. Az eljegyzés megtörtént, a szerződést aláírták, kézfogót csaptak, annak rendje és módja szerint. Egészen megfellekedtek a nagy vigágban arról, hogy a kézfogóban tulajdonképen menyasszonynak is kel-lene lenni. A bizony nem volt sehol, hanem megszökött kedvesével Debreczenbe. Lett erre nagy zavar, üldözték a menekülteket minden felé, de mind hiába. A vasut elment. A völégény is csak későre tudta meg, hogy a faképnél maradt. De ő erősen ragaszkodott a szerződéshez; követelte a hozományt meg a leányt. Az öreg nagy zavarban volt. A hozományt még csak odaadná, de hol vegye elő a leányt? Mikor legjobban alkudoznak, akkor lép a szobába a szökevény leány ikernővére. Az öregnek egy eszme villan keresztül agyán. Ránéz a völégényre, az megéri, megfogja a leány kezét, az elpirulva sűti le szeméit, s Jakob feleségül kapja Ráchel helyett Leát.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Jan. 9-kén 5% Metalliques 100 frt 57.40. Kamat — 5% Nemzeti kölesön 100 frt. 66.40. 1860. Kölesön 94.30. Bankrésztvény 736. Hitelintézeti résztvény 200 frt. 247.50. London 10 ft. st. 100 frt. 23 1/2, kr. 123.85. Ezüst 121.35. Cs. kir. arany 5.84. Napoleonor 9.94.

Urbéri kötvények: Magyarországi 77.15. Temesi 76.25. Erdélyi 74.50. Horváthországi 83.—.

Felelős szerkesztő Szász Béla.

60

Beküldetett.

Minden betegség gyógyítása gyógyszer és költség nélkül a delicat Revalesciére du Barry által Londonból, a mely gyermekeknek és felnőtteknek 50-szer megtakarítja a gyógyítási költséget.

72,000 gyomor-, ideg-, altesti-, mell-, tüdő-, gége-, hang-, lélegzés-, mirigy-, vese- és húgyhólyag- baj gyógyítása, a miről kívánságra másolatok ingyen és bérmentesen küldetnek.

Gyógy. sz. 64.210.

Nápoly, 17 april 1862.

Uram! Egy májbaj következtében 7 év óta bor-

zasztó állapotban voltam, elsoványodtam s kinlódtam. Nem valék képes írni vagy olvasni; minden izom reszketett testemben; rossz emésztés, folytonos álmatlanság szüntelen idegingerben tartott, mely ide-oda üzött, soha nyugtot nem adott; e mellett mindig búskomor valék. Sok orvos kimerült gyógyításomban, de bajaimat nem enyhíté. Teljes kétségbeesésben megkísértem önnek Revalesciére du Barry-ját, s most, miután 3 hónapig éltem vele, hálát mondok az Istennek. A Revalesciére legnagyobb dicséretet érdemel, visszaadta tökéletesen egészségemet s abba a helyzetbe tett, hogy társadalmi állásomat ismét elfoglalhatom. Öszinte hálával és teljes tisztelettel.

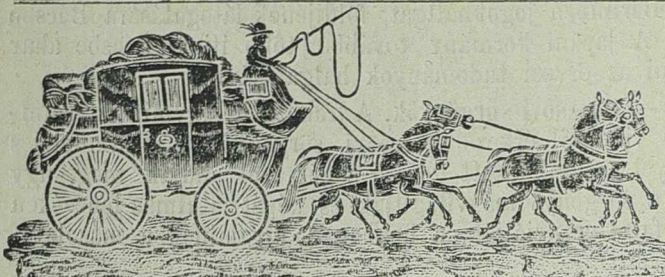
Bréhan marquise.

¹/₂ fontos bádóg szelenczékben 1 frt 50. 1 ¹/₂ 2 frt 50 kr. 2 ¹/₂ 4 frt 50 kr. 5 ¹/₂ 10 frt —.

Revalesciére csokolóde táblákban:

12 csészére 1 frt 50 kr. 24 csé. 2 frt 50 kr. 48 csé. 4 frt 50 kr. **liszt alakban** 12 csé. 1 frt 50. 24 csé. 2 frt 50 kr. 48 csé. 4 frt 50 kr. 120 csé. 10 frt — kr.

Kapható Barry du Barry és társa által Bécs-ben, Wallfischgasse 8. Pesten Töröknél, Kolozs-vártt Binder K. úr gyógytárában bel-monostorutca a Redoute során. Továbbá: Kronstädter József urnál kül-monostorutca 134 szám, bel-monostorutca 175 sz. és fűtér 2 szám a zálogintézetnél, és mindenütt postai utánvét mellett.

(18)

(1-3)

BIASINI

gyorskocsijai Kolozsvárról indulnak mindennap

Szamosujvár és Dézsre reggeli 6 órakor. **Dézsről Szamosujváron** keresztül **Kolozsvárra** is **MINDENNAP** indul déli 1 órakor. Egy hely ára 30 font szabad podgyászszal **Kolozsvárról Dézsig 3 frt 20 kr.** **Kolozsvárról Szamosujvárig 2 frt 40.** Felvételi irodák **Kolozsvártt Biasini** szállodában, **Dézsén Krémer János** ur kereskedése, és a **Veresfogadóban**, a honnan az elindulás történik, **Szamosujvárt Bergitán** és **Nik** kereskedésében. **Kolozsvár és Dézs** között az egész vonalon bár mily nagyságu pakéták gyorsan és olcsón elszállíttatnak.

Kolozsvártt, január 8-kán, 1871.

Biasini gyorsutazási intézete
igazgatósága.

Az ember százezrei köszönhetik szép hajukat
az egyes-egyedül^llétező
legjobb és legbiztosabb

hajnövesztőszer-nek.

Nincs már jobb valami

a haj

előmozdítására

mint a világ minden részében oly ismeretes s híressé lett, az orvosi kar által megvizsgált, a legfényesebb és legsodálatosabb sikerrel koronázott.

nov. 18 án 18,810—1892. sz. a. az összes ausztriai birodalomra s az összes magyar koronaországokra nézve csász. kir. kiz. szabadsággal kintüntetett

növéseinek

és fentartására,

zott, és őcs. kir. apos-toli Felsége I. Ferencz József Magyar-ország és Csehország királya s ausztriai császár stb. által 1865. évi

Reseda-göndörítő-hajkenőcs

melynek szabályszerű használatánál a fejtető legkopaszabb helyen is teljhajzatuakká lesznek, a szürke s vörös hajzat sötétszínűvé válik, csodálatos módon erősíti a hajtalajt, mindennemű korpaképzést pár nap alatt tökéletesen eltávolít, a haj kihullását rövid idő alatt

tökéletesen és mindenkörre meggátolja, s a hajnak természetes fényt ad, és hullámszerűvé

képezi és a legkésőbb korig megőrzi az őszüléstől. Rendkívül kellemes illata és pompás kiállítását által azonkívül még fűdizést is képezi a legfinomabb pipere-asztalnak is.

Egy tégely ára használati utasítással (hét nyelven) 1 ft 50 kr, postán küldve 1 ft 60 k.

Ismételadók illő elengedésben részesülnek.

Gyar és főközponti szállítási raktár nagyban és kicsiben
POLT KÁROLY

Illatszerez és több cs. k. szab. tulajdonosnál Bécsben, Hernals, Annagasse 15, saját házában, a hova minden írásbeli megrendelés intézendő, melyek a pénz előleges beküldése vagy postai utánvét mellett a leggyorsabban teljesíttetnek.

Főraktár: **Kolozsvártt egyedül Volf János** gyógyszerárban és **Schiesz Károly** gyógyszerésznél Balázsfalván.

NB. Valamint minden kintű gyártmányánál, ugy már ennél is utánzások és hamisítások kísértetnek meg, s ez okból kértük mindenki, hogy vásárlás végett egyedül a fentebbi raktárhoz forduljon s **Polt Károly** bécsi reseda-göndörítő-kenőcsét világosan megismerje, figyeljen a fentebbi védjegyre.

(557)

7—20

(19) ¹¹/₁ (1—*)
Alólt Majer urnak **breslaueri fehér mell-szőrpét** idült nátha-láz, tartós köhögés és tüdő elayálkásodás ellen kintű sikerrel használtam, és egy néhány palaczk használata után egésségem teljesen helyreállott, minek folytán a neveztem szőrpöt hasonló bajokban mindenkinek bizton ajánlom. Győr, 1864, június hó 25 kén.

DEÁKY ZSIGMOND, casaropoli püspök s győri nagy prapost. Egy kisebb üveg 60 kr., nagyobb üveg 1 frt.

Kapható: **Kolozsvártt, Binder K.** gyógyszerésznél belső-monostorutca a Redoute során, és **C. M. MEGAY K.** Fejérvártt.

(21) (1—3)
1841-beli finom Leppendi bor kupája . . . 80 kr.
1862-beli piros bor kup. 60 kr.
Kapható az óvárba Tauffer József kereskedésében.

Kolozsvártt **Stein J.** Pesten **Mach és Stein** könyvkereskedésében kapható:
Deák Ferencz-Adomák.

Ára 1 frt 20 kr.

Kemény Zsigmond tanulmányai.

Kiadja Gyulai Pál. 2 kötet. Ára 4 frt 60.

Tompai Mihály összegyűjtött költeményei.

Kiadták barátai. 6 kötet.

Füzve 7 frt 20. Diszkötésben 12 frt.

LOTHAIR.

Regény. Irta Disraeli B. 2 kötet. Ára 5 frt.

Lecoqu-ur Orcivalban.

Regény. Irta Gaborian Emil. 3 kötet. 3 frt.

Szépirodalmi dolgozatok és szónoklatok a forradalom előtt és után.

Irta Szemere Bertalan. Ára 2 frt.

Elbeszélések

Beöthy Zsolttól. 8-rét, 259 lap. Ára kötve 1 frt. 60 kr.

Gr. Széchenyi István

„BLICK“jének magyar fordítása.

Közli **K. PAPP MIKLOS.**

Három kötet. Ára 3 frt.

Barmászat, avagy a hasznos házi állatok betegségeinek megismerése s orvoslása; különös tekintettel a gazdasági állatok tenyésztésére. Irta Zlamál Vilmos. Ára 3 frt.

Biztos sikerrel használt házi gyógyszerek. Kézikönyv minden falusi és városi háztartás, minden családtag s gazdasszony számára, a kik az embereknek valamint a házi és egyéb hasznos hajtó állatoknál leggyakrabban előforduló betegségeket gyorsan, biztosan s olcsón akarják önmaguk gyógyítani. Többek közreműködésével kiadta Gyulaváry. Ára 1 frt 60 kr.

Erdélyi képes naptár

1871. közönséges évre.

A magy. kir. ministerium s a királyhágón inneni politikai hivatalok tiszti czimtarával ellátva.

Ára 50 kr. o. é.

Az „Athenæum“ nagy képes naptára

Rövid tartalma:

Naptári rész: Szépirodalmi rész.— Vegyes ismeretek tára.— Nemzetgazdasági és vegyes cikkek.— Magyar-Erdélyországi teljes tiszti czimtar sat. sat.

30 év, 24 képpel. Ára 1 frt o. é.